

ข้อเสนอการไว้ที่ดินของชุมชนเมืองปทุมธานี

ชุมชนเทศบาลเมืองปทุมธานี เป็นชุมชนที่ไม่ได้รับความเจริญเท่าที่ควร เพราะขาดการพัฒนาอย่างจริงจัง ต่อมาเมื่อมีการขยายถนนพหลโยธิน (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑) และมีการปรับปรุงทางคมนาคม จึงมีการลงทุนทางคมนาคมอุตสาหกรรมในเขตท้องที่อำเภอคลองหลวง และอำเภอัญบุรี ตามริมถนนพหลโยธิน รวมทั้งการก่อสร้าง สถาบันการศึกษาที่สำคัญ ทำให้ความเจริญเป็นไปอย่างรวดเร็ว สำหรับในเขตตัวเมืองปทุมธานี สภาพของตัวเมืองมีพื้นที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา มีศูนย์ราชการอุทยานกลาง และล้อมรอบไปด้วยอาคารพาณิชย์และพักอาศัย ความเจริญเป็นไปอย่างรวดเร็ว สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม เนื่องจากจังหวัดปทุมธานีมีลักษณะเป็นเมืองปึก ประกอบกับทางคมนาคมมีน้อยทำให้ความเจริญน้อยมาก ในอนาคตคาดว่าชุมชนจะคงมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การไว้ที่ดินจะคงมีการเปลี่ยนแปลง การขยายตัวของชุมชนจะตรงกับอุปสรรค ๒ ประการ คือ.-

ก. อุปสรรคตามธรรมชาติ เป็นอุปสรรคที่ไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้เพราะอำเภอเมืองปทุมธานีมีแม่น้ำเจ้าพระยาผ่านกลาง เมืองที่เรียกว่า "เมืองนอกแตก" ทำให้การขยายตัวของชุมชนทั้ง ๒ ฝั่งเป็นไปอย่างไม่เท่ากัน จะเห็นได้ว่าทางด้านทิศตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาเจริญกว่าทางด้านตะวันออก และพื้นที่ของชุมชนเป็นที่ราบลุ่มต่ำกว่าระดับถนนประมาณ ๒ เมตร การก่อสร้างจำเป็นจะต้องปรับที่ดินให้สูงขึ้นเท่า ๆ กับระดับถนน ค่าปรับที่ดินจะมีราคาสูง

ข. อุปสรรคที่มนุษย์สร้างขึ้น เนื่องจากชุมชนยังไม่เคยมีการวางผังเมืองมาก่อน ดังนั้น ชุมชนจึงขยายตัวตามอาคาร รมไม่มีแบบแผน มีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งกระจัดกระจาย อันเป็นอุปสรรคแก่การวางผังเมืองในอนาคต ถ้าไม่รีบดำเนินการวางแผนการไว้ที่ดินสำหรับ

ชุมชนนี้ไว้ในอนาคต และที่คิดริเริ่มแม่น้ำเจ้าพระยามันเรือนของราษฎรอาศัยอยู่หนาแน่นและไม่เป็นระเบียบ การระบายน้ำโสโครกต่าง ๆ ระบายลงสู่ลำคลองและแม่น้ำเจ้าพระยาตามธรรมชาติ ไม่มีระบบการกำจัดน้ำเสีย ในอนาคตแม่น้ำเจ้าพระยาอาจจะเน่าเนื่องจากประชาชนและโรงงานอุตสาหกรรมในบริเวณนี้ ถ้าในบริเวณนี้คุณภาพเสียก็จะเป็นอุปสรรคแก่การประปานครหลวงอย่างแน่นอน เพราะถนนำคัญสำหรับทำน้ำประปาของ กทม. อยู่ที่ปทุมธานี

ปัจจุบันศาลากลางจังหวัดย้ายไปอยู่ที่สี่แยกของถนน ๓ สายตัดกัน คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๗ ปทุมธานี - สามแยกทิวาเนตน์ ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๓๑๑๑ ปทุมธานี - สามโลก - บางไทร - อุดยธา ซึ่งกำลังก่อสร้าง และทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๓๑๑๒ ปทุมธานี - ลาดหลุมแก้ว - บางเลน - นครปฐม ถนนนี้จะขยายตัวออกไปทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยารอบ ๆ ศาลากลางจังหวัดถนนถนนหลวง ๓ สายที่กล่าวข้างต้น

ขอเสนอการไว้ที่ดินในเขตชุมชนเมืองปทุมธานีสำหรับ พ.ศ. ๒๕๕๐

จากการศึกษารูปถ่ายทางอากาศของการไว้ที่ดิน ๔ ระยะเวลา คือ พ.ศ. ๒๕๔๕, ๒๕๕๐, ๒๕๖๖ และ ๒๕๗๒ ประกอบโครงสร้างทางคมนาคมและประชากรสามารถเสนอรูปแบบการไว้ที่ดินได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้.-

ทางเลือกที่ ๑ เมื่อไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคม

ก. ไว้ค่าความหนาแน่นของประชากร

ปัจจุบันชุมชนเทศบาลเมืองปทุมธานีทั้ง ๒ ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาไม่มีสะพานเชื่อมกันทั้ง ๒ ฝั่งแม่น้ำ ถ้าไม่มีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณชุมชนนี้แล้ว รูปแบบการไว้ที่ดินจะเก็บใจคอนข้างจะช้า และอยู่บริเวณฝั่งคานศาลากลางจังหวัดมากที่สุด

ตารางที่ ๕

การกระจายตัวของประชากรในพื้นที่อำเภอเมืองปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๖๒

เขตการปกครอง ตำบล เรียงตาม ความหนาแน่น	ความ หนาแน่น ประชากร ๒ คน/กม.	ประชากร			พื้นที่		
		จำนวน (คน)	%	%สะสม	จำนวน ๒ (กม.)	%	%สะสม
บางเค็ด	๒๒๒.๕	๓, ๕๓๓	๕.๓๕	๕.๓๕	๑๕.๘๒	๑๒.๐๒	๑๒.๐๒
บางหลวง	๒๒๓.๗	๓, ๑๕๕	๕.๒๖	๑๐.๖๑	๑๕.๐๓	๑๐.๖๖	๒๒.๖๘
บางกลาง	๓๓๓.๕	๔, ๒๕๓	๖.๐๐	๑๖.๖๑	๑๒.๘๔	๕.๓๓	๒๗.๐๑
บางคูวัด	๓๖๑.๕	๔, ๓๕๕	๖.๖๖	๒๓.๒๗	๑๓.๑๔	๑๐.๐๐	๓๗.๒๗
สวนพริกไทย	๓๓๕.๗	๓, ๑๓๔	๕.๑๘	๒๘.๔๖	๘.๓๖	๖.๓๖	๔๓.๖๓
บางนาง	๓๕๘.๓	๓, ๗๕๖	๖.๑๑	๓๓.๐๖	๕.๕๐	๖.๒๖	๕๖.๐๓
บางพูน	๕๑๕.๓	๕, ๑๓๖	๘.๓๓	๔๑.๓๙	๑๒.๒๔	๕.๓๐	๖๑.๓๓
หลักหก	๕๕๒.๕	๕, ๓๓๖	๘.๖๐	๕๐.๐๙	๑๑.๐๕	๘.๖๐	๖๘.๖๓
บางทราย	๕๕๖.๓	๓, ๕๖๓	๕.๓๖	๕๕.๔๖	๖.๕๓	๕.๐๐	๗๓.๖๓
บางพุด	๕๔๓.๗	๓, ๕๐๕	๕.๕๖	๖๐.๙๓	๖.๒๗	๕.๖๗	๘๑.๕๐
บ้านใหม่	๖๖๘.๕	๖, ๑๘๔	๑๐.๐๕	๗๑.๐๖	๕.๒๕	๖.๐๓	๘๗.๕๓
บางกระสี	๗๖๓.๗	๓, ๒๕๕	๖.๑๖	๗๗.๒๒	๕.๒๕	๖.๐๓	๙๓.๕๖
บ้านกระแตง	๑, ๕๕๖.๖	๒, ๒๕๓	๓.๓๕	๘๐.๖๓	๑.๕๕	๑.๑๓	๙๕.๖๙
บางปรอก	๓, ๓๕๖.๑	๕, ๗๕๕	๕.๓๓	๑๐๐	๑.๗๖	๑.๓๓	๑๐๐
เขตเทศบาลเมือง							
ยอดรวมอำเภอเมือง	๕๖๖.๑	๖๖, ๓๓๓	๑๐๐	๑๐๐	๑๓๐.๕๓	๑๐๐	๑๐๐

สูตร Concentration Index = $\frac{\sum CP \text{ พื้นที่} - \sum CP \text{ ประชากร}}{\sum CP \text{ พื้นที่}}$

C.I. อำเภอเมืองปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๖๒ = $\frac{๕๖๖.๕๖ - ๕๖๖.๕๖}{๕๖๖.๕๖} = ๐.๒๑๕๐$

ตารางที่ ๑๐

การกระจายตัวของประชากรในพื้นที่อำเภอเมืองปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๒๑

เขตการปกครอง ตำบล เรียงตาม ความหนาแน่น	ความ หนาแน่น ประชากร ๒ คน/กย.	ประชากร			พื้นที่		
		จำนวน (คน)	%	%สะสม	จำนวน ๒ (กย.)	%	%สะสม
บางหลวง	๒๓๘.๑	๓,๒๘๘	๕.๓๘	๕.๓๘	๑๘.๐๓	๑๐.๖๖	๑๐.๖๖
บางเคอ	๒๖๓.๑	๔,๑๖๓	๖.๓๓	๑๒.๑๑	๑๕.๘๒	๑๒.๐๖	๒๒.๖๘
บ้านกลาง	๓๘๕.๓	๔,๘๓๕	๗.๒๒	๑๙.๓๓	๑๖.๘๘	๙.๓๓	๓๒.๐๑
บางคูวัด	๔๗๘.๓	๕,๘๑๘	๘.๐๐	๒๗.๓๓	๑๓.๑๘	๑๐.๐๐	๔๒.๐๑
สวนพริกไทย	๓๙๐.๑	๓,๒๖๑	๕.๓๓	๓๒.๖๖	๘.๓๖	๖.๓๖	๔๘.๓๗
บางกระสี	๔๑๘.๘	๓,๘๓๐	๖.๒๒	๓๘.๘๘	๙.๖๘	๗.๖๖	๕๖.๖๖
บ้านฉาง	๔๓๘.๑	๔,๑๖๘	๖.๓๓	๔๕.๒๑	๙.๖๖	๗.๖๖	๖๔.๖๖
บางสูง	๔๕๘.๘	๕,๖๑๖	๘.๖๖	๕๓.๘๘	๑๒.๖๘	๙.๖๖	๗๓.๖๖
บางเขยง	๔๘๘.๖	๓,๒๖๓	๕.๒๒	๕๙.๑๑	๖.๖๓	๕.๐๐	๗๘.๖๖
หลักหก	๕๐๖.๕	๔,๕๕๓	๙.๐๓	๖๘.๑๘	๑๑.๐๕	๘.๖๖	๘๖.๖๖
บ้านใหม่	๕๘๘.๘	๕,๐๘๕	๘.๖๖	๗๖.๑๘	๙.๖๘	๗.๖๖	๙๓.๖๖
บางคู	๖๖๐.๐	๔,๑๖๘	๖.๓๓	๘๓.๕๐	๖.๖๓	๖.๖๖	๙๖.๖๖
บ้านกระแตง	๑,๘๖๖.๐	๒,๘๖๕	๔.๖๐	๘๘.๕๐	๑.๖๕	๑.๖๖	๙๘.๖๖
บางปรอก (เขตเทศบาลเมือง)	๔,๑๖๖.๘	๗,๐๘๘	๑๐.๖๖	๑๐๐	๑.๖๖	๑.๖๖	๑๐๐
ยอดรวมอำเภอเมือง		๖๑,๕๘๘	๑๐๐	≤ cp = ๓๑๘.๕	๑๓.๕๓	๑๐๐	≤ cp = ๕๐๐.๘๓

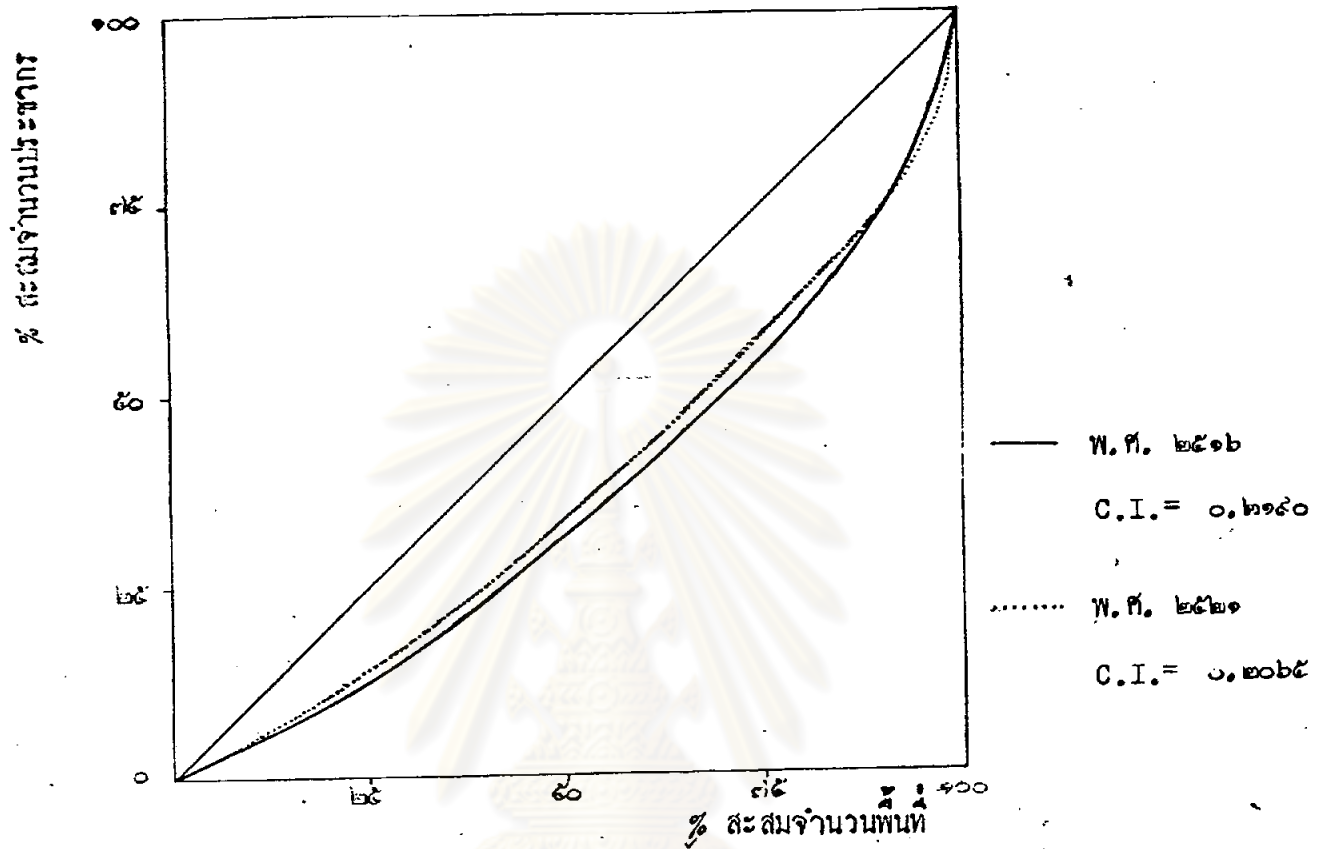
C.I: อำเภอเมืองปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๒๑ = $\frac{๕๐๐.๘๓ - ๓๑๘.๕๐}{๕๐๐.๘๓} = ๐.๒๐๖๘$

การกระจายตัวของประชากรในพื้นที่ (LORENZI CURVE)

อำเภอเมืองปทุมธานี พ.ศ. 2516 และ 2521

๑๓๕

แผนที่ ๒๑

การวัดการกระจายตัวของประชากรด้วยวิธี Lorenz Curve
(คูศากรางที่ ๕ และที่ ๑๐ และหน้า ๑๓๕ ประกอบ)

จากการพิจารณาความสัมพันธ์ของประชากรอำเภอเมืองปทุมธานี (ระดับตำบล) กับพื้นที่ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๖ และ ๒๕๒๑ พบว่า กลุ่มของตำบลที่มีความหนาแน่นประชากรค่าจำนวน ๕ ตำบลอันได้แก่ ตำบลบางเคื่อ บางหลวง บ้านกลาง บางคูวัด และสวนพริกไทยนั้น เป็นจำนวนประชากร ๓๐% ของอำเภอเมืองกระจายตัวเบาบางอยู่ในขนาดพื้นที่เกือบ ๕๐% ของอำเภอ ส่วนกลุ่มที่มีความหนาแน่นสูง ประชากรกระจายตัวในพื้นที่มาก มีจำนวน ๒ ตำบลได้แก่ บ้านแซงและบางปรอกพบว่าประชากรจำนวน ๑๕% กระจายตัวในพื้นที่ ๒.๒% ของอำเภอเมือง

การกระจายตัวของประชากรในพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๒๑ สม่่าเสมอและไค้อัศราส่วนมากกว่า พ.ศ. ๒๕๑๖ ค่า C.I. ของ พ.ศ. ๒๕๑๖ มีค่ามากกว่า พ.ศ. ๒๕๒๑ แสดงว่า พ.ศ. ๒๕๒๑ ประชากรกระจุกตัวมากกว่า พ.ศ. ๒๕๑๖

การกระจายตัวของประชากรในพื้นที่

ความหนาแน่นของประชากรอำเภอเมืองปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๒๑

(ดูตารางที่ ๕ และที่ ๑๐ แผนที่ ๑ และภาคผนวกประกอบ)

จากการวิเคราะห์ความหนาแน่นของประชากร(คน/กม^๒) รัศมีตำบล จำนวน ๑๔ แห่งของอำเภอเมืองปทุมธานี โดยเปรียบเทียบ พ.ศ. ๒๕๑๖ และ พ.ศ. ๒๕๒๑ พบว่า

- แบ่งกลุ่มพื้นที่ตำบลตามความหนาแน่นของประชากรได้ ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงสุดได้แก่ บางปรอกซึ่งเป็นที่ตั้งเขตเทศบาลเมือง มีความหนาแน่นของประชากรสูงสุดคือกว่า ๓,๐๐๐ คน/กม^๒ และตำบลบางกระแซง กลุ่มตำบลที่มีความหนาแน่นเกาะกลุ่มใกล้เคียงกันจะมีจำนวน ๔ ตำบล ความหนาแน่นและมีระหว่าง ๓๐๐ - ๖๐๐ คน/กม^๒ ซึ่งได้แก่ตำบลบางกลาง, บ้านฉาง สวนพริกไทย บางคูวัด บางพูน บางเขย หลักหก และบางพุด กลุ่มที่มีความหนาแน่นประชากรต่ำสุด มีความหนาแน่นน้อยกว่า ๓๕๐ คน/กม^๒ ได้แก่ ตำบลบางหลวง และบางเคื่อ ประชากรเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำ

- พื้นที่ตำบลมีการเปลี่ยนแปลงของประชากรสูงและทำให้ความหนาแน่น ๒๕๒๑ เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. ๒๕๑๖ คอนข้างสูงได้แก่ ตำบลบางพุด หลักหก บ้านฉาง บางปรอก(ที่ตั้งเขตเทศบาล) มีการเปลี่ยนแปลงด้านความหนาแน่นจาก พ.ศ. ๒๕๑๖ ไป พ.ศ. ๒๕๒๑ คอนข้างสูง คือ เปลี่ยนแปลงจาก ๕๔๓ คน/กม^๒ เป็น ๖๖๐ คน/กม^๒ ๔๔๓ คน/กม^๒ เป็น ๕๐๓ คน/กม^๒ ๓,๓๔๐ คน/กม^๒ เป็น ๔,๑๑๗ คน/กม^๒ ตามลำดับ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๑

ความหนาแน่นของประชากรในเขตเทศบาลทั่วประเทศ พ.ศ. ๒๕๒๐

จังหวัด		ชื่อเทศบาล	จำนวนประชากร	พื้นที่ ตร. กม.	ความหนาแน่น คน/ตร. กม.	ลำดับ ความหนาแน่น
รหัส	ชื่อ					
๒๘	เพชรบุรี	ชะอำ	๑๖,๒๕๐	๑๑๐.๐๐	๑๔๘	๑
๓๔	สงขลา	สะเทิง	๑๑,๐๑๕	๕๗.๐๐	๒๓๕	๒
๔๖	สุราษฎร์ธานี	นาสาร	๑๖,๒๓๒	๒๗.๑๓	๒๕๒	๓
๒๐	จันทบุรี	ขลุง	๗,๕๐๕	๓๐.๖๐	๒๖๔	๔
๓๕	ยะลา	เบตง	๑๖,๖๕๓	๔๓.๐๐	๓๘๕	๕
๗๒	ประจวบคีรีขันธ์	หัวหิน	๒๕,๒๖๐	๗๒.๐๐	๕๐๗	๖
๑๔	พิจิตร	บางมูลนาก	๑๖,๑๕๔	๒๐.๕๐	๕๕๔	๗
๑๒	ตาก	แม่สอด	๑๗,๘๖๑	๒๗.๒๐	๖๔๖	๘
๔๔	กระบี่	อ. เมือง	๑๑,๒๑๖	๑๖.๐๐	๗๐๑	๙
๔	แม่ฮ่องสอน	อ. เมือง	๕,๑๘๖	๖.๐๐	๘๖๕	๑๐
๕๖	อ่างทอง	ป่าโมก	๑๐,๓๘๐	๑๒.๐๐	๘๖๕	๑๑
๗๖	ประจวบคีรีขันธ์	อ. เมือง	๑๒,๕๑๑	๑๔.๐๐	๘๘๗	๑๒
๕๐	นราธิวาส	สุไหโกลก	๒๐,๓๕๑	๒๒.๕๐	๙๐๕	๑๓
๑๓	กำแพงเพชร	อ. เมือง	๑๕,๖๐๕	๑๕.๕๐	๙๘๐	๑๔
๓๐	สุพรรณบุรี	สองพี่น้อง	๑๐,๕๕๗	๑๐.๕๐	๑,๐๑๖	๑๕
๕๕	ฉะเชิงเทรา	บางคลา	๖,๘๐๔	๖.๕๓	๑,๐๔๖	๑๖
๔๓	พังงา	อ. เมือง	๗,๑๓๖	๖.๓๕	๑,๑๕๗	๑๗
๒๑	ปราจีนบุรี	กบินทร์บุรี	๕,๘๘๘	๕.๘๘	๑,๐๕๖	๑๘
๓๘	ปัตตานี	ตะลุง	๕,๐๖๖	๗.๕๐	๑,๒๖๘	๑๙
๒๖	นครราชสีมา	บัวใหญ่	๑๔,๐๐๖	๑๐.๖๖	๑,๓๑๕	๒๐

จังหวัด		ชื่อเทศบาล	จำนวนประชากร	พื้นที่ ตร. กม.	ความหนาแน่น คน/ตร. กม.	ลำดับความหนาแน่น
รหัส	ชื่อ					
๑๘	พิจิตร	อ. เมือง	๑๓,๖๓๖	๑๒.๑๓	๑,๘๘๘	๒๑
๒๒	นครราชสีมา	โนนสูง	๘,๐๒๓	๕.๐๕	๑,๕๘๖	๒๒
๒๖	ขอนแก่น	อ. เมือง	๘๘,๔๘๓	๕๖.๐๖	๑,๘๓๓	๒๓
๒๐	สกลนคร	อ. เมือง	๒๘,๒๕๖	๑๓.๖๐	๑,๘๒๒	๒๔
๒๓	มหาสารคาม	อ. เมือง	๓๐,๐๖๓	๑๖.๐๐	๑,๘๓๓	๒๕
๕๒	อ่างทอง	อ. เมือง	๕,๕๑๕	๕.๐๐	๑,๕๐๓	๒๖
๑๓	อุทัยธานี	อ. เมือง	๑๖,๓๗๒	๘.๒๐	๒,๐๕๖	๒๗
๕๑	วิษณุ	วัดสิงห์	๘,๑๓๐	๒.๐๐	๒,๐๒๕	๒๘
๕๑	วิษณุ	อ. เมือง	๓,๓๖๔	๖.๖๐	๒,๐๕๖	๒๙
๓	กำแพง	อ. เมือง	๑๖,๘๕๖	๖.๐๐	๒,๑๕๓	๓๐
๕	เพชร	อ. เมือง	๑๕,๖๖๘	๕.๐๐	๒,๑๕๖	๓๑
๔๘	สระบุรี	หนองแค	๑๐,๕๓๖	๕.๐๐	๒,๑๕๘	๓๒
๔๘	สระบุรี	อ. เมือง	๔๔,๕๒๖	๒๐.๑๓	๒,๒๓๖	๓๓
๓๐	อุบลราชธานี	พิบูลมังสาหาร	๑๓,๖๕๒	๖.๐๐	๒,๒๕๖	๓๔
๑๐	อุตรดิตถ์	อ. เมือง	๓๑,๑๑๖	๑๓.๕๕	๒,๓๐๓	๓๕
๑๕	เพชรบูรณ์	อ. เมือง	๒๖,๐๓๖	๘.๖๐	๒,๓๓๕	๓๖
๓๕	ยะลา	อ. เมือง	๔๕,๖๓๕	๑๕.๐๐	๒,๔๐๒	๓๗
๔๑	สุโขทัย	อ. เมือง	๑๖,๕๖๖	๖.๘๐	๒,๔๒๖	๓๘
๒๑	ปราจีนบุรี	อ. เมือง	๑๕,๓๘๐	๘.๐๕	๒,๔๔๕	๓๙
๓๐	สุพรรณบุรี	อ. เมือง	๒๖,๐๒๘	๕.๐๑	๒,๔๔๕	๔๐

จังหวัด		ชื่อเทศบาล	จำนวนประชากร	พื้นที่ ตร. กม.	ความหนาแน่น คน/ตร. กม.	ลำดับ ความ หนาแน่น
รหัส	ชื่อ					
๒๔	ร้อยเอ็ด	อ. เมือง	๒๕, ๔๐๓	๑๑.๖๓	๒, ๕๒๕	๕๐
๕๐	สิงห์บุรี	อ. เมือง	๒๐, ๑๐๓	๓.๘๑	๒, ๕๓๕	๕๑
๔๔	สระบุรี	แก่งคอย	๑๐, ๓๒๖	๔.๐๕	๒, ๖๔๔	๕๓
๔	พะเยา	อ. เมือง	๒๓, ๔๔๓	๕.๐๐	๒, ๖๖๓	๕๔
๖๖	นครนายก	อ. เมือง	๕, ๓๖๔	๓.๓๓	๒, ๗๘๐	๕๕
๑๐	อุตรดิตถ์	ศรีภูมิมาศ	๔, ๑๕๖	๑.๔๔	๒, ๗๕๕	๕๖
๖๑	ปราจีนบุรี	อรัญประเทศ	๑๔, ๖๖๓	๕.๐๐	๒, ๘๑๔	๕๗
๕๔	สุรินทร์	อ. เมือง	๓๖, ๓๖๖	๑๑.๓๕	๒, ๘๕๖	๕๘
๓๓	ศรีสะเกษ	อ. เมือง	๔๒, ๑๐๓	๑๔.๓๗	๒, ๘๑๕	๕๙
๖๐	จันทบุรี	ท่าใหม่	๔, ๓๓๔	๓.๐๔	๒, ๘๕๖	๕๖
๕๕	ระยอง	อ. เมือง	๓๖, ๔๖๐	๑๒.๓๖	๒, ๘๕๓	๕๑
๓๕	นครราชสีมา	ปากแคว	๒๑, ๒๓๓	๓.๑๓	๒, ๙๖๖	๕๒
๓๑	กาญจนบุรี	อ. เมือง	๒๓, ๑๕๐	๕.๑๖	๒, ๙๖๓	๕๓
๔๓	พังงา	กะทู้	๕, ๑๐๔	๓.๐๖	๓, ๐๑๖	๕๔
๑๑	สุโขทัย	สวรรคโลก	๑๐, ๓๕๖	๓.๕๑	๓, ๐๔๔	๕๕
๔๓	ชุมพร	หลังสวน	๔, ๖๑๑	๑.๕๐	๓, ๐๓๔	๕๖
๖๖	สมุทรสงคราม	อัมพวา	๓, ๕๑๔	๒.๕๐	๓, ๑๖๖	๕๗
๕๕	อยุธยา	อ. เมือง	๕๐, ๔๕๖	๑๔.๐๐	๓, ๖๐๔	๕๘
๖๖	สมุทรสงคราม	อ. เมือง	๒๕, ๑๓๑	๔.๐๐	๓, ๖๕๖	๕๙

จังหวัด.		ชื่อเทศบาล	จำนวนประชากร	ผู้ พื้นที่ ตร. กม.	ความ หนาแน่น คน/จว. กม.	ลำดับ ความ หนาแน่น
รหัส	ชื่อ					
๔๖	ภูเก็ท	อ. เมือง	๔๓,๗๑๔	๑๒.๖๖	๓,๖๔๓	๖๐
๓๖	ยโสธร	อ. เมือง	๑๘,๒๕๕	๕.๘๐	๓,๖๕๒	๖๑
๓๗	ศรีสะเกษ	อ. เมือง	๑๑,๑๖๕	๓.๐๔	๓,๖๕๕	๖๒
๓	เชียงใหม่	อ. เมือง	๓๕,๑๕๕	๑๐.๖๕	๓,๖๘๐	๖๓
๒๖	ขอนแก่น	อ. เมืองพล	๑๖,๐๕๑	๓.๐๐	๓,๖๘๔	๖๔
๑๖	ตาก	อ. เมือง	๑๕,๖๕๕	๕.๒๐	๓,๖๘๑	๖๕
๖	น่าน	อ. เมือง	๒๑,๓๖๘	๕.๕๔	๓,๖๖๑	๖๖
๕๕	อุตรดิตถ์	อ. เมือง	๑๖,๗๒๘	๑.๒๐	๓,๖๓๗	๖๗
๕	พิษณุโลก	อ. เมือง	๓๑,๖๕๘	๑๘.๖๖	๓,๖๑๖	๖๘
๒๗	บุรีรัมย์	อ. เมือง	๒๘,๓๘๖	๖.๐๐	๓,๖๖๕	๖๙
๔๐	นครราชสีมา	อ. เมือง	๓๖,๗๑๑	๓.๕๐	๓,๖๕๕	๗๐
๕๔	พิจิตร	อ. เมือง	๑๗,๐๘๑	๑.๖๖	๓,๖๑๗	๗๑
๒๕	ราชบุรี	อ. เมือง	๑๐,๗๐๓	๒.๖๐	๓,๖๑๗	๗๒
๓๘	สงขลา	อ. เมือง	๘๕,๖๕๓	๒๓.๐๐	๓,๖๖๕	๗๓
๕๘	อุตรดิตถ์	อ. เมือง	๑๖,๗๒๘	๑.๒๐	๓,๖๓๗	๗๔
๒๓	ตราด	อ. เมือง	๑๑,๗๐๕	๒.๕๖	๓,๖๕๓	๗๕
๕๗	ชลบุรี	อ. เมือง	๑๓,๖๖๑	๒.๖๖	๓,๖๐๕	๗๖
๖	ลำปาง	อ. เมือง	๔๓,๘๕๐	๕.๐๐	๓,๖๓๓	๗๗
๕๓	ชลบุรี	อ. เมือง	๑๕,๗๑๓	๔.๖๖	๓,๖๑๑	๗๘
๕๖	สุราษฎร์ธานี	อ. เมือง	๓๘,๖๕๓	๖.๕๕	๓,๖๖๕	๗๙

จังหวัด		ชื่อเทศบาล	จำนวนประชากร	ผู้สมัคร	ความหนาแน่น คน/ตร. กม.	ลำดับความ หนาแน่น
รหัส	ชื่อ					
๓๐	อุบลราชธานี	วารินชำราบ	๒๕,๑๘๐	๕.๓๐	๕,๕๕๔	๘๐
๔๗	อุบลราชธานี	อ. เมือง	๑๕,๘๖๔	๓.๐๐	๕,๕๕๒	๘๑
๒๔	กาฬสินธุ์	อ. เมือง	๒๑,๒๕๑	๕.๒๘	๕,๕๕๒	๘๒
๒๕	สมุทรสาคร	กฤษภูมิเขม	๑๑,๑๓๖	๒.๑๑	๕,๑๓๖	๘๓
๕๕	อุบลราชธานี	อ. เมือง	๓๕,๕๑๓	๖.๘๕	๕,๒๕๓	๘๔
๓๑	ศรีสะเกษ	อ. เมือง	๑๘,๖๕๕	๓.๕๖	๕,๓๖๑	๘๕
๕๕	ระนอง	อ. เมือง	๑๒,๒๓๐	๒.๐๘	๕,๕๕๐	๘๖
๓๕	นครศรีธรรมราช	ปากพนัง	๑๕,๕๓๘	๒.๖๘	๕,๕๑๐	๘๗
๑๖	นครสวรรค์	ชุมแสง	๑๕,๒๐๓	๒.๕๐	๕,๕๒๖	๘๘
๑	เชียงใหม่	อ. เมือง	๑๐๖,๒๘๔	๑๑.๕	๖,๐๓๔	๘๙
๕๑	เลย	อ. เมือง	๑๕,๑๓๓	๒.๓๐	๖,๑๖๔	๙๐
๓๘	ปัตตานี	อ. เมือง	๒๙,๕๖๔	๕.๓๘	๖,๑๘๕	๙๑
๕๘	ระยอง	อ. เมือง	๒๓,๖๖๖	๕.๓๕	๖,๒๖๖	๙๒
๑๖	นครสวรรค์	อ. เมือง	๑๖,๕๓๕	๕.๐๐	๖,๒๘๓	๙๓
๑๔	หนองคาย	อ. เมือง	๒๕,๖๕๖	๕.๕๐	๖,๓๖๓	๙๔
๓๖	พิจิตร	อ. เมือง	๑๕,๘๖๔	๓.๐๖	๖,๕๓๕	๙๕
๒๔	สมุทรปราการ	อ. เมือง	๕๘,๕๕๕	๗.๓๓	๖,๕๕๐	๙๖
๓๕	นครศรีธรรมราช	อ. เมือง	๒๑,๑๓๓	๕.๕๖	๖,๓๐๓	๙๗
๑๑	สุโขทัย	อ. เมือง	๒๑,๓๐๔	๓.๐๕	๖,๓๘๕	๙๘
๒๘	เพชรบุรี	อ. เมือง	๓๕,๑๐๓	๕.๐๕	๖,๕๐๓	๙๙

จังหวัด		ชื่อเทศบาล	จำนวนประชากร	ผู้ลงทะเบียน	ความหนาแน่น คน/ตร.กม.	ลำดับความหนาแน่น
รหัส	ชื่อ					
๒๕	ชัยภูมิ	อ. เมือง	๑๕,๖๑๓	๒.๘๐	๖,๘๒๘	๑๐๐
๑๕	เพชรบูรณ์	หล่มสัก	๑๔,๔๘๓	๒.๐๘	๖,๕๔๔	๑๐๑
๔๕	ลพบุรี	โคกสำโรง	๑๐,๕๓๑	๑.๕๐	๓,๐๔๘	๑๐๒
๔๕	ลพบุรี	บ้านหมี่	๕,๕๘๓	๐.๖๘	๓,๓๓๔	๑๐๓
๒๕	สมุทรสาคร	อ. เมือง	๕๕,๕๖๓	๕.๕๓	๓,๖๖๘	๑๐๔
๒๓	นครปฐม	อ. เมือง	๕๑,๓๓๑	๕.๒๘	๓,๕๐๔	๑๐๕
๕๓	นนทบุรี	บางบัวทอง	๓,๕๒๖	๑.๐๐	๓,๕๒๖	๑๐๖
๒๕	ราชบุรี	อ. เมือง	๕๐,๑๓๓	๕.๐๐	๘,๐๓๕	๑๐๗
๓๐	อุบลราชธานี	อ. เมือง	๔๘,๒๒๓	๖.๐๐	๘,๐๓๘	๑๐๘
๒๕	ราชบุรี	บ้านโป่ง	๒๔,๕๓๘	๒.๕๑	๘,๔๓๓	๑๐๙
๓๓	นครพนม	อ. เมือง	๕๘,๑๐๕	๓.๕๓	๘,๓๐๒	๑๑๐
๑๘	อุตรธานี	อ. เมือง	๓๖,๑๔๘	๘.๓๐	๕,๒๕๕	๑๑๑
๓๔	สงขลา	อ. เมือง	๒๕,๓๐๘	๖.๓๔	๕,๘๕๘	๑๑๒
๕๓	นนทบุรี	อ. เมือง	๓๐,๕๕๓	๓.๐๐	๑๐,๐๕๘	๑๑๓
๕๓	ลพบุรี	อ. เมือง	๕๕,๓๔๘	๕.๕๓	๑๑,๘๕๖	๑๑๔
๒๐	จันทบุรี	อ. เมือง	๒๕,๐๕๕	๒.๕๐	๑๑,๒๕๐	๑๑๕
๑๔	พิจิตร	คะชานหิน	๑๕,๖๕๘	๑.๓๕	๑๑,๕๕๕	๑๑๖

จังหวัด		ชื่อสาถก	จำนวนประชากร	พื้นที่ ตร.กม.	ความหนาแน่น คน/ตร.กม.	ลำดับความหนาแน่น
รหัส	ชื่อ					
๒๘	สมุทรปราการ	พระประแดง	๑๐,๑๒๓	๐,๒๑	๑๖,๒๖๑	๑๑๓
๒๖	นครราชสีมา	อ. เมือง	๘๘,๐๘๘	๘.๓๘	๒๐,๐๕๓	๑๑๘
รวม			๒,๘๑๓,๓๘๒	๑,๒๑๑,๓๓	๘๘๘,๘๒๕	
			เฉลี่ย		๘,๒๓๖	

ที่มา : สถิติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ กรมการปกครอง

สำหรับความหนาแน่นของประชากร พ.ศ. ๒๕๕๑ ของเทศบาล ๑๑๘ แห่งทั่วประเทศ พบว่าความหนาแน่นเฉลี่ยเท่ากับ ๘,๒๓๖ คน/ตร.กม.

การกระจายตัวของประชากรในเขตเทศบาลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑

(ดูตารางที่ ๑๑ แผนภูมิที่ ๖ และแผนที่ ๒๕ ประกอบ)

จากการวิเคราะห์ความหนาแน่นของประชากรเขตเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๑ แบ่งกลุ่มเทศบาลขอประเทศไทยตามความถี่ของความหนาแน่นประชากร(คน/กม^๒) ได้ ๘ กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่ความหนาแน่นของประชากรสูงสุดคือมากกว่า ๑๐,๐๐๐ คน/กม^๒ ขึ้นไปจะปรากฏในพื้นที่ของภาคกลาง และเทศบาลที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่เป็นเมืองหลักของประเทศไทย ได้แก่ ทม.นครราชสีมา ทม.พระประแดง ทม.ตระพวนหิน ทม.จันทบุรี ทม.ชลบุรี และ ทม.นนทบุรี

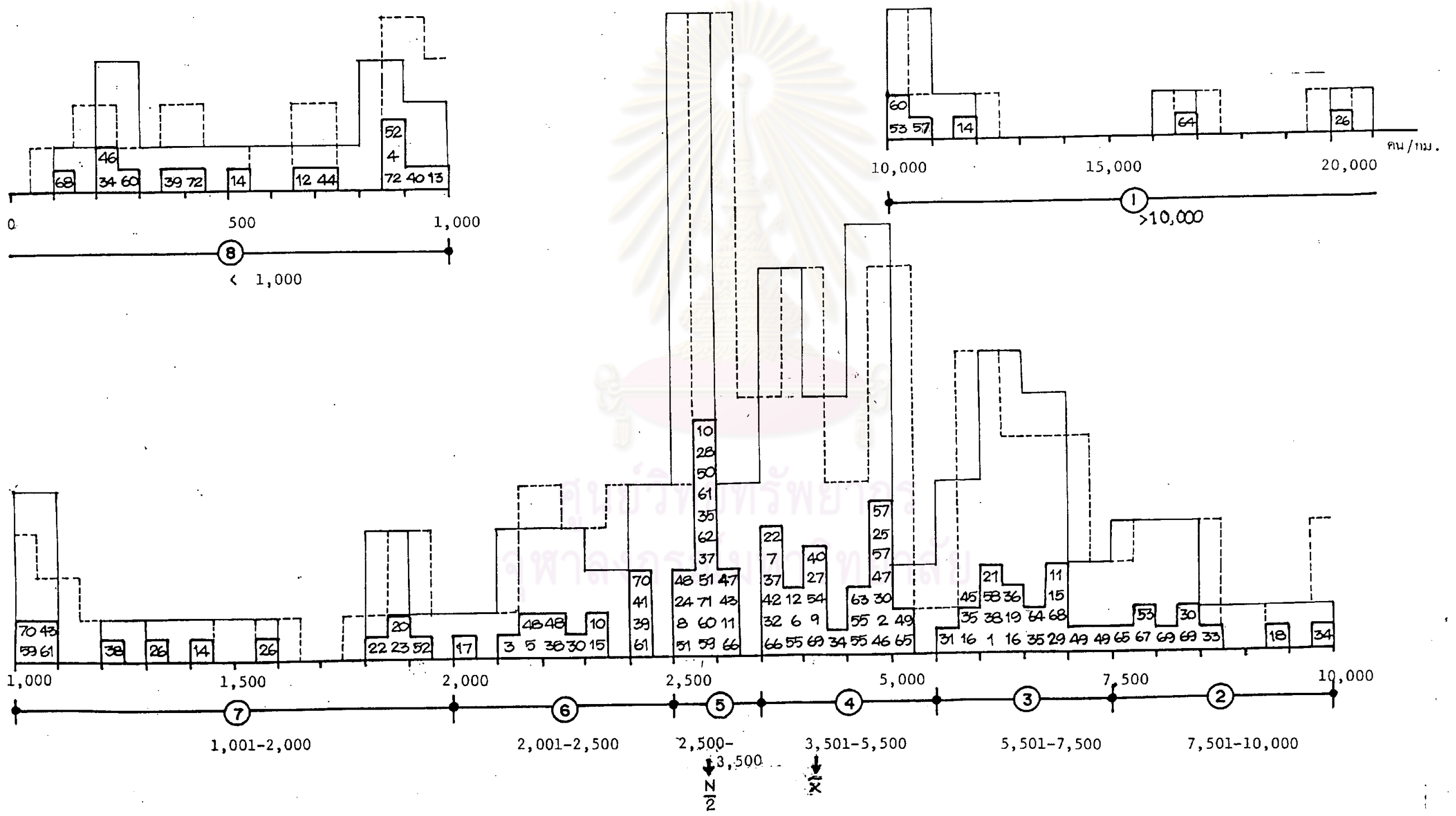
ความหนาแน่นของประชากรในเขตเทศบาลทั่วประเทศ

พ.ศ. 2521

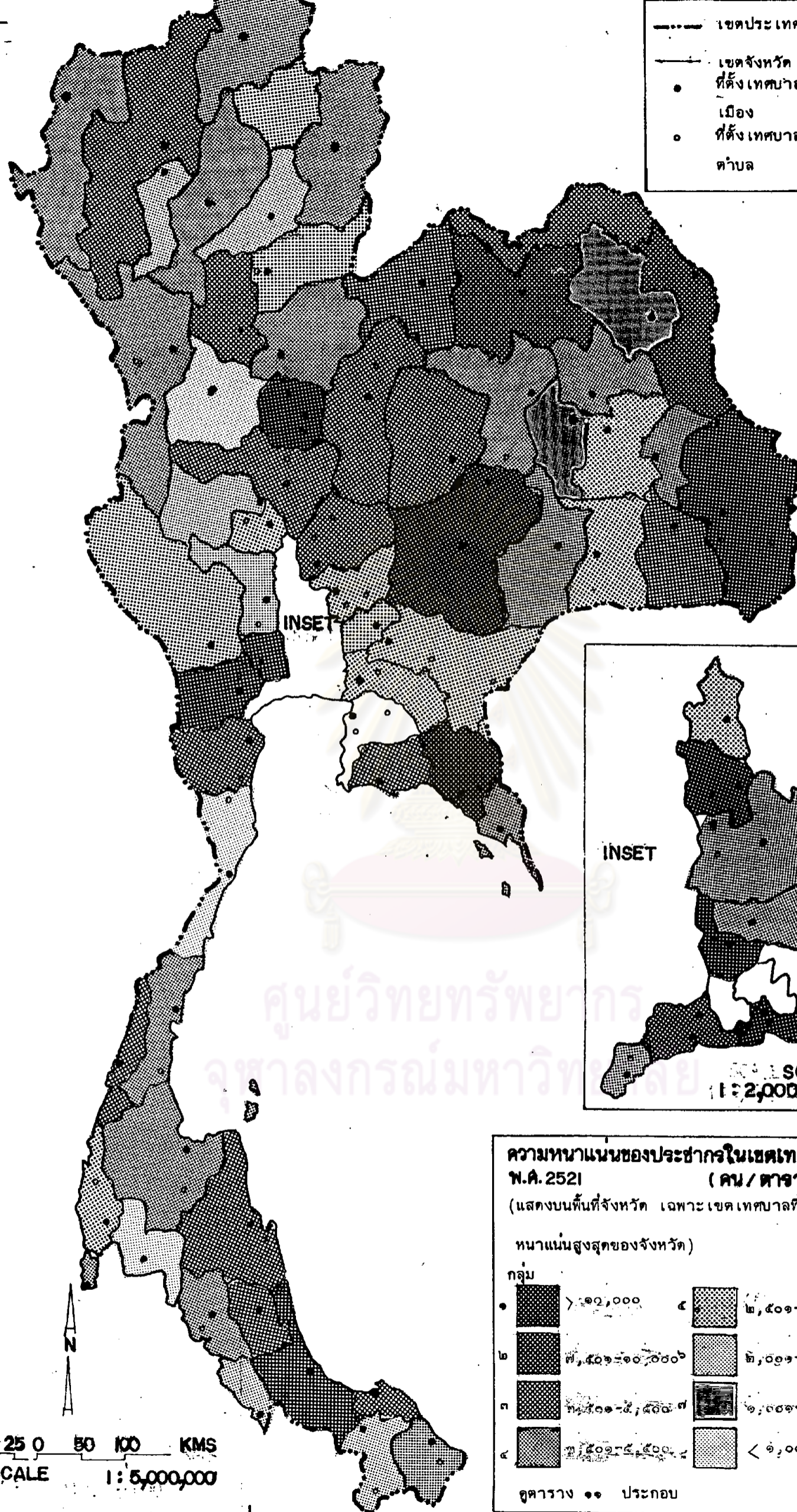
□ รหัสจังหวัด

ดูตารางประกอบ

หมายเหตุ ไม่รวม กทม.

- - - - - เขตประเทศ
 - - - - - เขตจังหวัด
 • ที่ตั้งเทศบาล
 • เมือง
 • ที่ตั้งเทศบาลตำบล

ความหนาแน่นของประชากรในเขตเทศบาล พ.ศ. 2521 (คน/ตารางกม.)
 (แสดงบนพื้นที่จังหวัด เฉพาะเขตเทศบาลที่มีความหนาแน่นสูงสุดของจังหวัด)

กลุ่ม	ความหนาแน่น (คน/ตารางกม.)
๑	> ๑๒,๐๐๐
๒	๗,๕๐๑-๑๐,๐๐๐
๓	๓,๕๐๑-๕,๕๐๐
๔	๑,๕๐๑-๓,๕๐๐
๕	๒,๕๐๑-๓,๕๐๐
๖	๓,๕๐๑-๕,๕๐๐
๗	๕,๕๐๑-๗,๕๐๐
๘	๗,๕๐๑-๑๐,๐๐๐
๙	๑๐,๐๐๑-๑๒,๐๐๐
๑๐	< ๑,๐๐๐

จุดตาราง •• ประกอบ

0 25 50 100 KMS
 SCALE 1:5,000,000

SCALE 1:2,000,000

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มที่มีความหนาแน่นค่อนข้างสูง คือระหว่าง ๗,๕๐๑ ถึง ๑๐,๐๐๐ คน/กม^๒
 ไคแก วม.สงขลา วม.อุตรธานี วม.นครพนม วม.บ้านโป่ง วม.ราชบุรี วม.บางบัวทอง วม.นครปฐม
 วม.สมุทรสาคร และวม.สมุทรสงคราม พื้นที่เหล่านี้ยังอยู่ในภาคกลาง

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มที่มีความหนาแน่นประชากรค่อนข้างมากปานกลาง มีความหนาแน่นระหว่าง
 ๕,๕๐๑ ถึง ๗,๕๐๐ คน/กม^๒ ไคแก เทศบาลเมืองบ้านหมี่และโคกสำโรง(จังหวัดลพบุรี) วม.หล่มสัก
 วม.ชัยภูมิ วม.เพชรบุรี วม.สุโขทัย วม.นครศรีธรรมราช วม.สมุทรปราการ วม.พัทลุง วม.หนองคาย
 วม.นครสวรรค์ วม.ระยอง วม.ปัตตานี วม.เลย วม.เชียงใหม่ วม.ชุมแสง วม.ปากพะยูน้อย วม.ระนอง
 และวม.ศรีสะเกษ

กลุ่มที่ ๔ กลุ่มที่มีความหนาแน่นปานกลาง ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของประเทศซึ่งมีค่า ๔,๒๗๖
 คน/กม^๒ จะมีความหนาแน่นระหว่าง ๓,๕๐๑ - ๕,๕๐๐ ไคแก วม.ลพบุรี ทต.กระทุ่มแบน วม.กาฬสินธุ์
 วม.ชุมพร ทต.วารินชำราบ วม.สุราษฎร์ธานี ทต.ศรีราชา วม.ลำปาง วม.พนัสนิคม วม.ตราด
 วม.ท่าเรือ วม.สงขลา ทต.โพธาราม วม.ปทุมธานี วม.เมืองบุรีรัมย์ วม.พิษณุโลก ทต.เสนา
 วม.น่าน วม.ตาก ทต.เมืองพล วม.เชียงราย ทต.กันตัง วม.ยโสธร วม.ภูเก็ท วม.สมุทรสาคร
 วม.อุทัย

กลุ่มที่ ๕ ความหนาแน่นค่อนข้างต่ำปานกลาง เป็นกลุ่มความหนาแน่น ๕๐ % ของจำนวน
 เทศบาลทั้งหมด จะวัดความหนาแน่นระหว่าง ๒,๕๐๑ - ๓,๕๐๐ คน/กม^๒ อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือและ
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไคแกพื้นที่ ทต.อัมพวา ทต.หลังสวน ทต.สวรรคโลก วม.ตะกั่วป่า วม.-
 กาญจนบุรี ทต.ป่าแพรง วม.ฉะเชิงเทรา ทต.ท่าใหม่ วม.ศรีสะเกษ วม.สุรินทร์ ทต.อรัญประเทศ
 ทต.ศรีพนมมาศ วม.นครนายก วม.พะเยา ทต.แก่งคอย วม.สิงห์บุรี วม.ร้อยเอ็ด

กลุ่มที่ ๖ กลุ่มที่มีความหนาแน่นค่อนข้างต่ำ คือ ความหนาแน่นระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๒,๕๐๐
 คน/กม^๒ ไคแก วม.ปราจีนบุรี วม.สตูล วม.ยะลา วม.เพชรบูรณ์ วม.อุตรดิตถ์ ทต.พิบูลมังสาหาร
 วม.สระบุรี ทต.หนองแค วม.แพร่ วม.ลำพูน วม.ชัยนาท ทต.วัดสิงห์ วม.อุทัยธานี ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ใน
 ในพื้นที่ภาคเหนือ

กลุ่มที่ ๗ กลุ่มที่มีความหนาแน่นค่อนข้างต่ำอยู่ระหว่าง ๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ คน/กม^๒ ไคแก
 วม.อ่างทอง วม.มหาสารคาม วม.สกลนคร วม.ขอนแก่น ทต.โนนสูง วม.พิจิตร ทต.บัวใหญ่ ทต.-
 ตะลุมพันธ์ ทต.กบิลทร์บุรี วม.พังงา ทต.บางคล้า ทต.สองพี่น้อง

กลุ่มที่ ๘ กลุ่มที่มีความหนาแน่นประชากรต่ำสุด คือน้อยกว่า ๑,๐๐๐ คน/กม^๒ ไคแก
 วม.กำแพงเพชร ทต.สุโขทัย วม.ประจวบคีรีขันธ์ ทต.ป่าโมก วม.แม่ฮ่องสอน วม.กระบี่
 ทต.แม่สอด ทต.บางมูลนาก ทต.ประจวบคีรีขันธ์ ทต.เบตง ทต.ขลุง ทต.นาสาร ทต.สะแก

สรุปลง วม.ปทุมธานี มีความหนาแน่นประมาณ ๔,๐๐๐ คน/กม^๒ ซึ่งจัดเป็นความหนาแน่น
 อดค่าเฉลี่ยของประเทศ

ตารางที่ ๑๖

ความหนาแน่นของประชากรในเขตเทศบาลเฉพาะภาคกลาง พ.ศ. ๒๕๒๑

จังหวัด		ชื่อเทศบาล	จำนวนประชากร	พื้นที่ ตร. กม.	ความ หนาแน่น คน/ตร. กม.	ลำดับ ความ หนาแน่น
รหัส	ชื่อ					
๕๖	อ่างทอง	ป่าโมก	๑๐,๓๖๐	๑๒.๐๐	๘๖๕	๑
๕๖	อ่างทอง	อ. เมือง	๕,๕๑๕	๕.๐๐	๑,๑๐๓	๒
๕๑	ชัยนาท	วัดสิงห์	๕,๑๓๐	๒.๐๐	๒,๐๖๕	๓
๕๑	ชัยนาท	อ. เมือง	๓,๓๖๔	๖.๖๐	๒,๐๘๖	๔
๕๘	สระบุรี	หนองแค	๑๐,๕๓๖	๕.๐๐	๒,๑๘๘	๕
๕๘	สระบุรี	อ. เมือง	๔๕,๕๒๖	๒๐.๑๓	๒,๒๓๒	๖
๕๐	สิงห์บุรี	อ. เมือง	๒๐,๑๐๓	๓.๘๑	๒,๕๓๕	๗
๕๘	สระบุรี	แก่งคอย	๑๐,๓๒๖	๕.๐๕	๒,๖๕๘	๘
๕๕	อยุธยา	อ. เมือง	๕๐,๘๖๖	๑๕.๐๐	๓,๖๐๔	๙
๕๕	อยุธยา	เสนา	๕,๓๖๔	๑.๒๐	๓,๕๓๓	๑๐
๕๔	ปทุมธานี	อ. เมือง	๓,๐๘๑	๑.๓๒	๕,๑๑๓	๑๑
๕๕	อยุธยา	ท่าเรือ	๖,๕๓๓	๑.๕๐	๕,๖๖๕	๑๒
๕๕	ลพบุรี	อ. เมือง	๓๕,๕๑๓	๖.๘๕	๕,๒๔๓	๑๓
๕๕	ลพบุรี	โคกสำโรง	๑๐,๕๓๑	๑.๕๐	๓,๐๘๘	๑๔

จังหวัด		ชื่อเทศบาล	จำนวนประชากร	พื้นที่ ตร. กม.	ความหนาแน่น คน/ตร. กม.	ลำดับความ หนาแน่น
รหัส	ชื่อ					
๕๕	ลพบุรี	บ้านทัพ	๕, ๕๕๗	๐.๖๘	๗, ๓๓๔	๑๔
๕๓	นนทบุรี	บางบัวทอง	๗, ๕๒๒	๑.๐๐	๗, ๕๒๒	๑๖
๕๓	นนทบุรี	อ. เมือง	๓๐, ๒๕๓	๓.๐๐	๑๐, ๐๕๘	๑๗
รวม			๒๗๓, ๓๕๖	๕๕.๐๘	๓๐, ๕๕๐	
เฉลี่ย					๕, ๑๕๗	

ที่มา : สถิติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๒๐, กรมการปกครอง

สำหรับความหนาแน่นของประชากร พ.ศ. ๒๕๒๐ ของเทศบาล ๑๗ แห่งทั่วภาคกลาง พบว่าความหนาแน่นเฉลี่ยเท่ากับ ๕,๑๕๗ คน/ตร. กม.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การคาดคะเนประชากรในขนาดตติศาควาในเขตเทศบาลเมืองปทุมธานีจะมี
ประชากร พ.ศ.๒๕๕๐ ประมาณ ๒๑,๓๐๐ คน เมื่อนำค่าความหนาแน่นของประชากรใน
เขตเทศบาล ๑๑๘ แห่ง พ.ศ.๒๕๒๖ คือ ๔,๒๓๖ คน/ตร.กม. แล้วจะได้อัตราสำหรับ
ชุมชนเมืองปทุมธานีในขนาดคเทากับ $\frac{๒๑,๓๐๐}{๔,๒๓๖}$ หรือ ๕.๑๔ ตร.กม.

ถ้านำความหนาแน่นของประชากรในเขตเทศบาลทั่วภาคกลางของประเทศไทย
คือ ๔,๑๔๓ คน/ตร.กม. มาใช้ปรากฏว่าจะได้อัตราสำหรับชุมชนเทากับ $\frac{๒๑,๓๐๐}{๔,๑๔๓}$ เทากับ
๕.๑๒ ตร.กม.

ข. คำนวณจากสัดส่วนการไว้ที่ดิน

สัดส่วนการไว้ที่ดินนั้นได้กำหนดไว้กับประชากรจำนวน ๑๐๐ คน ดังนี้-

- บริเวณที่สาธารณะ	๑๐,๕๒๐ ตร.ม.	คิดเป็นร้อยละ ๔๕
- บริเวณพาณิชยกรรม	๕๒๐ ตร.ม.	คิดเป็นร้อยละ ๕
- บริเวณอุตสาหกรรม	๑,๘๐๐ ตร.ม.	คิดเป็นร้อยละ ๗
- สวนสาธารณะ	๑,๗๖๐ ตร.ม.	คิดเป็นร้อยละ ๕
- สถาบันราชการ	๓,๐๐๐ ตร.ม.	คิดเป็นร้อยละ ๗
- ถนนและสิ่งอำนวยความสะดวก	๔,๗๒๐ ตร.ม.	คิดเป็นร้อยละ ๑๒
รวม	<u>๒๔,๕๒๐</u> ตร.ม.	คิดเป็นร้อยละ <u>๑๐๐</u>

Claire, William. F., lbid., pp. 280-281.

จากสัดส่วนการไว้กินของประชากร ๑๐๐ คน ต่อพื้นที่ ๒๔,๕๖๐ ตร.ม. นี้
เมื่อคิดเทียบกับประชากร พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งคาดว่าจะมี ๒๑,๓๐๐ คนแล้ว จะได้พื้นที่เท่ากับ

$$\frac{๒๔,๕๖๐ \times ๒๑}{๑,๐๐๐,๐๐๐}$$
 หรือ ๕.๒๓ ตร.กม.

สรุปแล้ว การไว้กินของชุมชนเมืองปทุมธานีสำหรับประชากรจำนวน
๒๑,๓๐๐ คนนั้น ควรจะไว้พื้นที่ประมาณ ๕-๖ ตร.กม.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

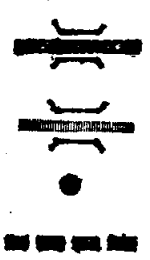
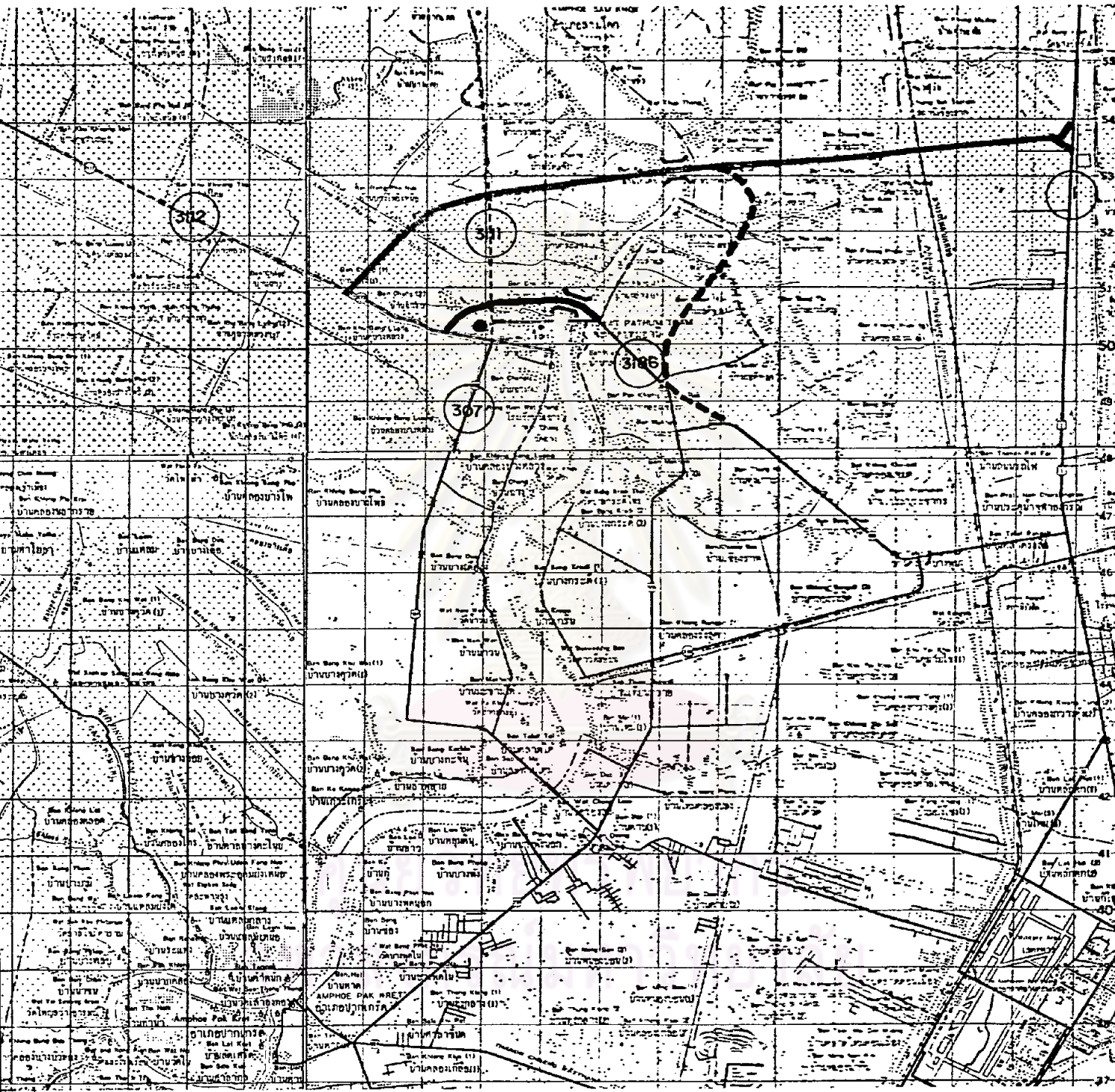
ทางเลือกที่ ๒ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคม

เนื่องจากชุมชนเมืองปทุมธานี เป็นชุมชนที่มีแม่น้ำเจ้าพระยาผ่านกลางชุมชนที่เรียกว่า "เมืองนอกแตก" ความเจริญของการใช้ที่ดินทั้ง ๒ฝั่งแม่น้ำจึงไม่เท่ากัน โดยพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับสถาบันราชการจะเจริญมากกว่า ดังนั้น การแก้ปัญหาจึงควรจะได้มีการพิจารณาสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อให้ชุมชนทั้ง ๒ ฝั่งแม่น้ำติดต่อกันได้สะดวก นอกจากการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาแล้วควรปรับปรุงแก้ไขระบบถนนให้เป็นถนนที่ไวยาครฐานเพื่อรับกับการสร้างสะพานและปริมาณการจราจรที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือ ทางหลวงหมายเลข ๓๑๑ จากถนนศาลากลางจังหวัดปทุมธานีผ่าน อำเภอสามโคก อำเภอบางไทร อำเภอเสนา จังหวัดอยุธยา กับทางหลวงหมายเลข ๓๑๒ จากถนนศาลากลางจังหวัดปทุมธานีเช่นกัน ผ่านอำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เพราะถ้าทางหลวง ๒ สายนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ปทุมธานีจะกลายเป็นเมืองเปิดทันที

สำหรับบริเวณที่จะสร้าง สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาของชุมชนเมืองปทุมธานีนั้นขอเสนอที่ตั้งที่เหมาะสมของสะพาน ๒ แห่ง ดังนี้ -

๑. บริเวณที่ใกล้กับชุมชนเทศบาลเมืองปทุมธานีมากที่สุด ซึ่งอยู่เกือบปลายสุดของทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๑๑๘ โดยเริ่มให้แนวสะพานเป็นเส้นตรงไปข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ตำแหน่งที่สร้างสะพานจะอยู่ที่เหนือชุมชนเมืองปทุมธานีประมาณ ๕๐๐ เมตร จากจุดที่สร้างสะพานจะมีถนนโค้งไปบรรจบทางหลวงหมายเลข ๓๑๑ และ ๓๑๒ ควบคู่กัน โดยเป็น by pass ไม่ให้รถที่ไม่ต้องการผ่านศาลากลางจังหวัดโค้งออกไปทางภาคใต้ของประเทศไทยได้เลย จุดที่สร้างสะพานนี้ถ้าความกระดานในชุมชนจะพอใจ เพราะไม่อยู่ห่างจากชุมชนมากนักจะมีปัญหาเรื่องการจราจรที่จะเกิดขึ้น เพราะรถหรือยานพาหนะที่มาจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ หรือรังสิตต้องผ่านทางโค้งหลายแห่ง ควรจะได้มีการแก้ไขแนวถนนให้เป็นเส้นตรงในแนวที่สุกเก่าที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ยานพาหนะโค้งผ่านไ้รวดเร็ว เพราะบริเวณดังกล่าว เป็นที่ว่างสามารถจะปรับปรุงแนวถนนได้ทันที

แผนผังบริเวณที่จะก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาใน จ. ปทุมธานี

๑. จุดที่สร้าง สะพาน โกลดรูปมน
 ๒. จุดที่สร้าง สะพาน โกลดรูปมน
 ๓. ศาลากลางจังหวัดปทุมธานี
 ๔. เส้นทางที่จะก่อสร้างขึ้น

๒. บริเวณที่ไกลจากชุมชนเทศบาล เมืองปทุมธานี หรืออำเภอเอกบริเวณที่ทำการศึกษา โดยอยู่ห่างจากชุมชนไปทางเหนือประมาณ ๒.๕ กม. จุดที่สร้างสะพานจะอยู่ตรงแม่น้ำเจ้าพระยาที่แคบที่สุด มีถนนสายตรงจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ ตัดตรงจนถึงทางหลวงหมายเลข ๓๑๑๒ และโคงเขาตาทางหลวงหมายเลข ๓๑๑๒ ค่ายเวนเก็บ toll สำหรับประชาชนที่อยู่ในชุมชนจะสามารถใช้สะพานนี้ได้โดยการกักถนนสายใหม่จากทางหลวงหมายเลข ๓๑๑๒ ไปเชื่อมต่อกับ จุดที่สร้างสะพานนี้ค่ากว่าประชาชนจะไม่ชอบ เพราะอยู่ห่างไกลจากชุมชนมาก แต่เมื่อคิดถึงการจราจรแล้ว รถหรือยานพาหนะจากภาคเหนือไปยังภาคใต้จะสะดวกและรวดเร็วมาก และความเจริญของชุมชนจะขยายตัวมาทางตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาตามแนวถนนที่สร้างใหม่ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

